

Посиленню емоційних переживань і створенню позитивного емоційного фону сприяє гейміфікація навчальних завдань, зокрема і з застосуванням комунікаційних технологій і освітніх платформ. Ділові ігри й тренінгові ігрові завдання уможливають формування довірливих відносин, представляють навіть важкий для студентів матеріал у привабливій цікавій формі.

Рольові ігри за методичним прийом "легенда для кожного" супроводжуються зміною імен, що є серйозним психологічним чинником ефективності невимушеного спілкування іноземною мовою. Різноманітні можливості повторення і розширення меж засвоєного матеріалу в ігровій формі, безперечно, мають відповідати змісту навчання та інтересам студентів.

Підсумовуючи зазначимо, що атрактивність є вагомим чинником опанування мови як іноземної, урахування якого під час укладання програм освітніх компонентів, створення навчального контенту, підвищення кваліфікації викладачів сприяє покращенню освітнього процесу й його результатів.

Список використаних джерел

1. Богиня Л. В. Українська мова як іноземна. Початковий фонетико-граматичний курс. Довідкові матеріали й тренувальні вправи : навч. посіб. для іноземних студентів / Л. В. Богиня, Є. В. Горбенко, Т. В. Савицька ; за ред. К. В. Дегтярьової. – Полтава : Українська медична стоматологічна академія, 2021. – 120 с.
2. Богиня Л. В. Українська мова як іноземна. Базовий курс. Відмінковий концентр. Довідкові матеріали й тренувальні вправи. Частина I. : навч. посіб. для іноземних студентів / Л. В. Богиня, І. М. Іотова, Н. М. Маджар, Т. В. Савицька. – Полтава : ПДМУ, 2022. – 150 с.
3. Богиня Л. В. Українська мова як іноземна. Базовий курс. Відмінковий концентр. Довідкові матеріали й тренувальні вправи. Частина II. : навч. посіб. для іноземних студентів / Л. В. Богиня, І. М. Іотова, Н. М. Маджар, Т. В. Савицька. – Полтава : ПДМУ, 2022. – 116 с.
4. Драганова Ю. В. Теоретичний аналіз феномену атрактивності. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Сер. Психологічні науки*. 2016. Вип. 5 (том 1). С. 61-65.

УДК:378.6:61:37.01

**Боднар Л.А., Скрипніков А.М., Животовська Л.В.,
Бойко Д.І., Вородюхіна А.К., Боднар В.А.**

Полтавський державний медичний університет, м. Полтава, Україна

ІНТЕРАКТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ ПРИ ПІДГОТОВЦІ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ

Провідною ідеєю сучасного навчання є самовдосконалення та самореалізація здобувача освіти, що потребує створення комфортних умов навчання для комплексного розвитку особистості, виявлення й формування її творчого потенціалу. Інтерактивні технології навчання спрямовані на формування зацікавленості у здобувачів освіти,

креативності, самостійності, відповідальності студентів, підвищують рівень знань з предмету, мотивацію та інтерес до навчання, допомагають усвідомити важливість навчання для своєї майбутньої професії та сприяють формуванню фахових компетентностей лікаря.

Ключові слова: інтерактивні методи, навчання, здобувачі, медична освіта.

Self-improvement and self-realisation of the student is the leading idea of modern education and requires the creation of comfortable learning conditions for the comprehensive development of the individual, the identification and formation of his or her creative potential. Interactive learning technologies are aimed at developing students' interest, creativity, and independence, increasing the level of knowledge of the subject, motivation and interest in learning. Interactive technologies also help students to realise the importance of learning for their future profession and contribute to the formation of professional competences of a doctor.

Key words: interactive methods, learning, students, medical education.

Провідною ідеєю сучасного навчання є самовдосконалення та самореалізація здобувача освіти, що потребує створення комфортних умов навчання для комплексного розвитку особистості, виявлення й формування її творчого потенціалу. [2, с.68] Виконання такого завдання можливе лише за суб'єкт-суб'єктної моделі навчання, у якій провідного значення набуває застосування інтерактивних методів навчання. [3, с. 2]

Інтерактивне навчання – спосіб взаємодії усіх учасників навчального процесу, під час якого слухачі перестають грати пасивну роль і активно долучаються до роботи. Це співнавчання, взаємонавчання (колективне, групове, навчання у співпраці), де і здобувач, і викладач є рівноправними суб'єктами навчального процесу, розуміють, що вони роблять, рефлексують з приводу того, що вони знають та уміють здійснювати. Організація інтерактивного навчання передбачає моделювання різноманітних життєвих ситуацій, спільне вирішення проблем на основі аналізу обставин та відповідної ситуації, використання рольових ігор.

Усі інтерактивні технології поділяються на чотири групи: фронтальні технології, технології колективно-групового навчання, ситуативного навчання та навчання у дискусії. Серед інтерактивних методів широко використовуються наступні: мозковий штурм, мікрофон, коло ідей, робота в малих групах, «займи позицію», пресметод, акваріум, подорож, рольові ігри та інші. Науковцями і практиками визнано, що отримання знань, формування вмінь і навичок, розвиток особистісних якостей, набуття певних компетентностей особистості здобувача є найефективнішими, якщо в освітньому процесі використовують інтерактивні форми і методи. Інтерактивне навчання дає можливість викладачу раціонально використовувати час заняття, водночас дозволяє здобувачу освіти проявити себе, у тому числі під час самостійної роботи. Тому застосування на заняттях сучасних освітніх технологій, зокрема технологій інтерактивного навчання, може зробити заняття більш змістовним, а викладачу дозволяє легко залучати здобувачів освіти до освітнього процесу. [3, с. 4]

За допомогою інтерактивних технологій здобувачі мають змогу: аналізувати навчальну інформацію, творчо підходити до засвоєння навчального матеріалу й у такий спосіб зробити засвоєння знань

доступнішим; навчитися формулювати власну думку, правильно її висловлювати, доводити власну позицію, аргументувати й дискутувати; навчитися слухати іншу людину, поважати альтернативну думку; моделювати різні соціальні ситуації, збагачувати власний досвід через включення в різні життєві ситуації, їх моделювання; вчитися будувати конструктивні взаємини у групі, уникати конфліктів, розв'язувати їх, шукати компроміси, прагнути діалогу та консенсусу; розвивати навички проєктної діяльності, самостійної роботи, виконання творчих робіт, що є надзвичайно важливим для майбутнього лікаря.

Слід виділити основні принципи інтерактивного навчання. *Принцип активності* реалізується через активну участь студента в процесі спілкування та взаємодії з іншими учасниками для досягнення поставлених цілей. *Принцип відкритого зворотного зв'язку* забезпечує можливість висловлювати думки, ідеї та заперечення щодо поставлених завдань кожному учаснику групи, завдяки чому вони дізнаються, як інші люди сприймають їх стиль комунікації та особливості поведінки. *Принцип експериментування* сприяє активному пошуку нових ідей і шляхів вирішення поставлених завдань, що є рушійною силою розвитку творчості та ініціативи особистості. Організація простору в ході проведення занять спрямована на створення довіри між учасниками групи. *Принцип рівності позицій* реалізується через можливість сумісної взаємодії викладача та здобувачів освіти, які також можуть випробувати себе в ролі організатора. [4, с. 1]

Найбільш популярні інтерактивні методи – відпрацювання навичок, робота у групах, дискусії, мозковий штурм, рольові ігри, аналіз історій і ситуацій, інтерактивні презентації, успішно застосовуються на кафедрі психіатрії, наркології та медичної психології. Наприклад, *метод відпрацювання навичок* (психодіагностичне тестування пацієнта, психологічні методики допомоги, надання невідкладної медичної допомоги, тощо) спрямований на формування професійно необхідних умінь, навичок, розвитку творчих здібностей особистості, сприяє можливості самостійного осмислення значення здобутих знань для використання в практичній діяльності.

Наступний метод – *робота у малих групах* (курація пацієнта, розбір клінічних випадків) – сумісна діяльність здобувачів освіти в групі під керівництвом викладача, спрямована на вирішення спільного завдання шляхом творчого поєднання результатів індивідуальної роботи учасників команди. Малі групи є більш ефективними, оскільки вони легше організовуються, дозволяють створити комплаєнс між учасниками, надають можливість реалізувати індивідуальний внесок в спільну роботу. Робота в малих групах сприяє актуалізації базових знань, надає можливість студентам інтегрувати знання з інших навчальних дисциплін, формувати і розвивати професійні навички та клінічне мислення. [1, с. 59]

Метод дискусії базується на обміні думками з певної проблеми. Точка зору, яку виражає студент у процесі дискусії, може як відображати його власну думку, так і спиратися на думки інших осіб. Вдало проведена дискусія

має значну виховну та навчальну цінність, адже вона вчить більш глибокому розумінню проблеми, вмінню захищати свою позицію та рахуватися з думками і точкою зору інших людей. [6, с. 192] Дискусія є важливим засобом активізації пізнавальної діяльності, вона значною мірою сприяє розвитку практичного мислення – дає можливість визначити власну позицію, формує навички відстоювання власної думки, поглиблює знання з теми, яка обговорюється, встановлює довірливі відносини з викладачем, який постійно спонукає до нестандартного мислення, тощо. За допомогою дискусії можна навчити студентів логічно викладати свої думки, а найголовніше – це дати їм можливість доказово відстоювати свій погляд, у відвертій суперечці обґрунтовувати істинність своїх думок, що значно покращує засвоєння та розуміння навчального матеріалу. Метод дискусії застосовується в форматі круглого столу на практичних заняттях при обговоренні підсумків виконаних завдань.

Метою методу *мозковий штурм* є отримання від групи за короткий час кілька варіантів уявлення про клінічну ситуацію та перевірка базових і поточних знань студентів. Сутність процесу полягає в тому, що групі задається питання або тематичне завдання, на які потрібно швидко дати кілька різних пропозицій. Наприкінці, коли всі студенти в групі надали свої відповіді, викладач пояснює та разом з групою аналізує помилки. Мозкові штурми забезпечують високу пізнавальну активність на практичному занятті при вивченні теми, мотивують здобувачів освіти до оволодіння знаннями з дисципліни.

Рольова гра, як метод реалізується за допомогою рольової імітації студентами реальної професійної ситуації (лікар-пацієнт, консилиум, тощо). Основна мета – занурити студентів в атмосферу діяльності, яка є максимально близькою до практичної роботи лікаря, створити динамічно мінливу картину залежно від правильних чи помилкових дій і рішень, формувати вміння проводити діагностику, призначати оптимальну тактику лікування, набувати досвід спілкування з хворими й колегами. Рольові ігри підвищують активність, впевненість, спроможність до змагання та інші значущі конкурентні якості майбутнього фахівця, необхідні для його професійного становлення,

При застосуванні інтерактивної технології *аналіз історій та ситуацій (метод кейсів)* студенти мають можливість обговорити проблему, яку необхідно розв'язати, здійснити критичний аналіз прийнятого рішення, надати мотивований висновок щодо представленої ситуації та способів її розв'язання. Це метод активного проблемно-ситуаційного аналізу, що базується на навчанні шляхом вирішення конкретних завдань-ситуацій. [5, с. 299] Основна задача кейс-методу – вчити студентів долати складні неструктуровані проблеми, які неможливо вирішити аналітичним способом. За своєю сутністю, кейси – це інтегровані комплексні ситуаційні задачі. У якості матеріалу використовуються дані медичних карт стаціонарних або амбулаторних хворих.

Метод *інтерактивних презентацій* максимально активізує інтерес до

вивчення дисципліни, розкриває творчий потенціал та навички дослідницького мислення, здатність самостійно організувати роботу та ефективно виконати поставлене завдання.

Таким чином, під час навчання здобувачі вищої медичної освіти мають робити набагато більше, ніж просто слухати і фіксувати готові думки викладача. Вони вчаться продукувати інформацію самостійно, визначати та обговорювати проблеми, знаходити шляхи їх розв'язання, спостерігати і планувати. Майбутні фахівці повинні мати змогу застосовувати нові знання та навички на практиці, створювати зворотні зв'язки. Інтерактивні технології навчання спрямовані на формування зацікавленості у здобувачів освіти, їх самостійності, креативності, відповідальності, підвищують рівень знань з предмету, мотивацію та інтерес до навчання, допомагають усвідомити важливість навчання для своєї майбутньої професії та сприяють формуванню фахових компетентностей лікаря.

Список використаних джерел

1. Дерев'яно Т.В., Звягольська І.М., Полянська В.П., Федорченко В.І. Інтерактивні методи навчання мікробіології у процесі підготовки бакалаврів сестринської справи. *Актуальні питання лінгвістики, професійної лінгводидактики, психології і педагогіки вищої школи* : зб. статей VII Міжнар. наук.-практ. конф. 24-25 лист. 2022 р. Полтава, 2022. С. 58–60.
2. Животовська Л.В., Бойко Д.І., Васильєва Г.Ю., Боднар Л.А. Реалізація компетентнісного підходу в процесі підготовки лікарів інтернів до професійної діяльності. *Медична освіта за новими стандартами: виклики та інтеграція в міжнародний освітній простір*. Матеріали навч. наук. конф. з міжнар. участю. 30 бер. 2023р. Полтава, 2023. С. 68-70.
3. Інтерактивні технології навчання: електронний навчальний курс. А. Єрмоленко. Біла Церква: БІНПО, 2022. 37 с.
4. Курс підготовки вчителів. Модуль 4. Огляд інтерактивних методів [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://multycourse.com.ua/ua/page/19/69>
5. Такташов Г. С. Н.В. Грона, О.А. Гомозова, О.О. Супрун, І.А.Козинська Особливості застосування інтерактивних, високотехнологічних інформаційних та дистанційних методів при вивченні дисципліни «внутрішня медицина» в умовах змішаного навчання. *Український журнал медицини, біології та спорту*. 2020. Том 5, № 5 (27). С.298-304.
6. Шкільняк Л.І. Дискусія як метод інтерактивного навчання у вищій медичній школі. *Вісник Вінницького національного медичного університету*. 2015. №1, Т19. С.189-192.

УДК:81'25:33]:811.161.2

Бондарчук Л.Й.

**Львівський національний університет природокористування,
м. Львів, Україна**

Бондарчук В.В.

**ВСП «Львівський фаховий коледж Львівського національного
університету природокористування», м. Львів, Україна**